

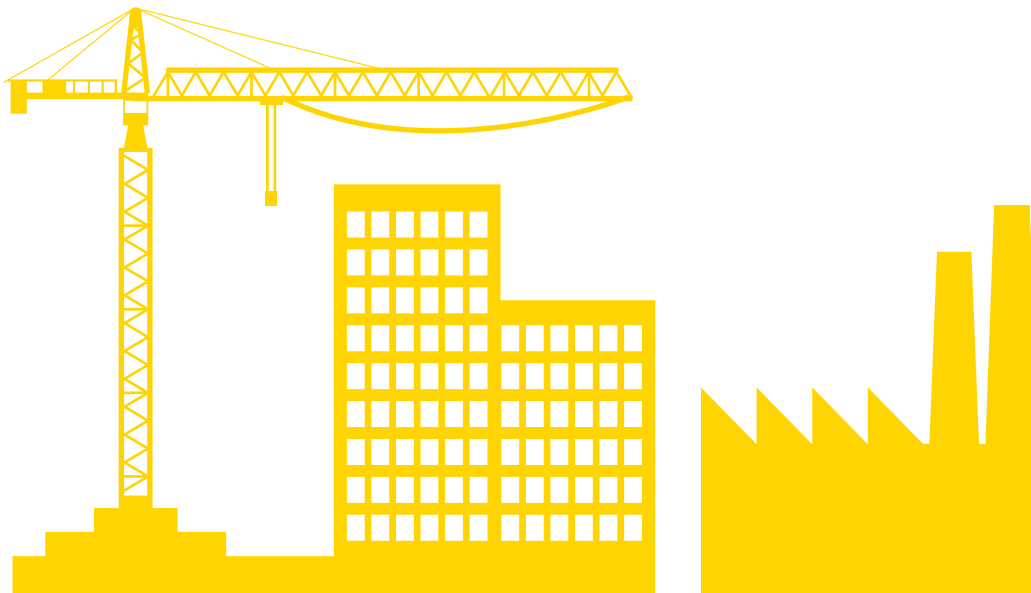

Länsstyrelserna

RUS – Regional utveckling & samverkan i miljömålssystemet

GENERELL VÄGLEDNING

till små och medelstora företag inom tillverknings-
industrin för att arbeta med miljömålen och det
ekologiska perspektivet i Agenda 2030

Om RUS

RUS står för Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet och svarar för gemensamma uppgifter och samordning i det regionala miljömålsarbetet, särskilt mellan länsstyrelserna och Skogsstyrelsen på regional nivå, men också andra berörda parter, framför allt nationella myndigheter och kommuner.

Viktiga delar av arbetet är:

- miljömålens integrering och användning i åtgärdsarbetet,
- regional årlig uppföljning, indikatoruppdateringar och fördjupad utvärdering,
- utveckling av miljömålsuppföljning och miljöinformationsförsörjning,
- revidering av regionala mål,
- information, kommunikation och gemensamma arrangemang.

RUS finansieras av anslag via Naturvårdsverket. För mer information om RUS hänvisas till www.rus.lst.se.

Titel:	Generell vägledning till små och medelstora företag inom tillverkningsindustrin för att arbeta med miljömålen och det ekologiska perspektivet i Agenda 2030
Beställare:	RUS – Länsstyrelserna i samverkan
Utgivare:	Länsstyrelsen Skåne genom RUS – Länsstyrelserna i samverkan
Utgivningsår:	2019
ISBN-nummer:	978-91-7675-149-7
Rapportnummer:	2019:10
Webbplats:	www.rus.lst.se

Varför ska små och medelstora företag arbeta med Sveriges miljömål och Agenda 2030?

Näringslivet har en betydande roll tillsammans med andra aktörer för att Sveriges miljömål ska nås. Många företag bedriver i dag ett strukturerat miljöarbete som har stor betydelse för miljön och ligger i linje med miljömålen. Miljöarbete skapar möjligheter för företagen.

Den här vägledningen vänder sig till dig som ska arbeta med att knyta ert miljöarbete till de svenska miljömålen. Att du och ditt företag väljer att arbeta med miljömålen och det ekologiska perspektivet i Agenda 2030 betyder att ni kommer att få en bättre styrning och uppföljning av viktiga områden utöver de rent ekonomiska. Ni kan bättre visa vad företaget gör för att bidra till ett hållbart samhälle och även att ni är ett ansvarstagande företag vilket kan vara en konkurrensfördel när beställaren väljer vem de vill samarbeta med.

Miljömålen är viktiga för näringslivet att känna till och att arbeta med. Målen är strategiska och ligger till grund för den svenska miljöpolitiken framöver och miljödimensionen i de globala målen. Arbetet med de globala målen kommer för svensk del ta sin utgångspunkt i miljömålssystemet. Därför är Sveriges miljömål viktiga för näringslivet och kan bli affärskritiska.

Många företag ser samband mellan hållbarhetsarbete och ökad lönsamhet. Det är främst kundkrav, eget engagemang och varumärke som är de viktigaste drivkrafterna.

Sveriges miljömål, som först fastställdes 1999, består av ett generationsmål, 16 miljö kvalitetsmål med preciseringar och ett antal etappmål. Målen följs upp årligen såväl regionalt som nationellt med hjälp av bland annat ett antal indikatorer. Alla mål och indikatorer finns på webbportalen för Sveriges miljömål (www.sverigesmiljomal.se).

	Generationsmålet		Begränsad klimatpåverkan		Frisk luft		Bara naturlig försurning
	Giftfri miljö		Skyddande ozonskikt		Säker strålmiljö		Ingen övergödning
	Levande sjöar och vattendrag		Grundvatten av god kvalitet		Hav i balans samt levande kust och skärgård		Myllrade våtmarker
	Levande skogar		Ett rikt odlingslandskap		God bebyggd miljö		Ett rikt växt- och djurliv

Världens länder har antagit Agenda 2030 för hållbar utveckling, med 17 globala mål för hållbar utveckling som spänner över en bredd av samhällsutmaningar. De 17 globala målen har i sin tur 169 delmål och 230 indikatorer. Dessa mål och klimatavtalet i Paris sätter en ny tydlig ambition om en mer hållbar värld. Alla mål och även annat om Agenda 2030 finns på regeringens webbplats. (<https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/>).

Förslag på enkel checklista för små och medelstora företag

STATUS	VAD	HJÄLPFRÅGOR
☺ ☹ ☹ ☹	Verksamheten följer lagar, förordningar och andra krav	Hur håller vi oss uppdaterade när lagar och krav förändras i vårt verksamhetsområde?
☺ ☹ ☹ ☹	Företaget har listat vilka miljömål som vi påverkar i vår verksamhet	På vilka miljömål kan vi ha en positiv påverkan? Finns det miljömål där vår verksamhet riskerar ha negativ påverkan?
☺ ☹ ☹ ☹	Företaget har en miljöpolicy	Företagets ambitioner för miljöfrågor är formulerade i skrift.
☺ ☹ ☹ ☹	Företaget har en hållbarhetspolicy	Hållbarhetspolicyn utgör en övergripande inriktning för flera olika typer av hållbarhetsaspekter, såväl miljö, sociala och ekonomiska frågor.
☺ ☹ ☹ ☹	Företaget har uppdaterade miljömål, där agenda 2030 är inarbetad	Har vi aktuella, tidsatta, utmanande och attraktiva mål för vårt miljöarbete? Behöver vi göra något mer för att driva arbetet framåt? Vilka av indikatorerna från Agenda 2030 är relevanta att mäta i vår verksamhet? Hur och när följer vi upp våra miljömål här på företaget?

☺ =klart ☹ =påbörjad ☹ =inte påbörjad

Nio steg till ett bra miljöarbete

Här finns förslag hur du som företag stegvis kan komma igång med ett bra miljöarbete. De åtta första stegen är framtagna av den nationella miljömålssamordnaren för näringslivet. Det nionde steget är framtaget inom detta projekt.

- 1** Utgå från Sveriges miljömål. Om företaget vill arbeta med de Globala målen, ta stöd i Sveriges miljömål, det ger substans och kvalitet i miljöarbetet.
- 2** Använd Sveriges miljömål som "skrivbordsintressent" i företagets intressentanalys och klarlägg med hjälp av åtgärdslistan vilka förväntningar dessa mål ställer på företaget idag, och vilka krav som kan komma att ställas bland annat från företagets intressenter i framtiden. Detta blir även en del i företagets omvärldsanalys.
[Åtgärdslistan - Så här kan företag bidra till miljömålen](#)
- 3** Välj därefter ut de av Sveriges miljömål som är de mest väsentliga utifrån företagets verksamhet och koncentrera arbetet på dessa.
- 4** Bryt ner de valda svenska miljömålen till egna mål för företaget med hjälp av åtgärdslistan i punkt 2. Mindre företag kan ta lathundarna till hjälp.
[Lathundar - Förslag till miljöpolicy för mindre företag](#)
- 5** Använd kunskapen som finns i det svenska miljömålssystemet och exemplen i åtgärdslistan när företaget arbetar med sina leverantörer i värdekedjan.
- 6** Redovisa årligen företagets miljöarbete i COP-mallen (Communication On Progress) fördelat på de miljömål som valts ut i punkt 3. Mallen kan också användas som bas för att rapportera direkt i årsredovisningen eller hållbarhetsrapporten. Skicka gärna en länk till sverigesmiljomal@naturvardsverket.se så publicerar vi den här på webbplatsen.
- 7** Använd Positioneringsguiden om företaget vill redovisa kopplingen från de valda svenska miljömålen till de Globala målen, GRI Standards, FN Global Compact eller planetära gränser.
[Positionering av Sveriges miljömål \(pdf 910 kB\)](#)
- 8** Informera styrelsen årligen med utgångspunkt i Sveriges miljömål vad som kan förväntas av företaget i framtiden på miljöområdet. Redovisa också vilket bidrag företagets miljöarbete ger till de Globala målen med hjälp av positioneringsguiden i punkt 7.
- 9** Låt miljörapporteringen också spegla och "mappa" in de egna miljömålen för företaget. Publicera miljörapporten som en del av marknadsidén.

Så här kan ni göra

Se över din verksamhet och bedöm vilka som är de väsentligaste miljömålen för företaget. Gör företaget en hållbarhetsredovisning kan man vid intressentdialogen använda miljömålen som en ”checkpoint” för intressenten ”natur och miljö”. Redovisar företaget enligt Global Reporting Initiative (GRI) så kan man klassificera de olika GRI-indikatorerna efter miljömålen. Detta ger en bra kunskap för företaget men också för anställda och andra intressenter. Redovisar man sitt miljöarbete i årsredovisningen så kan man där ange kort att företaget tittat på miljömålen och konstatera att företagets verksamhet påverkar och bidrar till målen. Analys ger bra kunskap för företagets framtida arbete med mål och visioner. Alla företag har en stor kraft som aktiva inköpare och har möjlighet att påverka mycket mer. Du kan också i ditt arbete använda dig av mallen <http://sverigesmiljomal.se/stod-och-rad-i-miljoarbetet/sa-har-kan-foretag-bidra-till-miljomalen/atta-steg-till-ett-bra-miljoarbete/>

Viktiga drivkrafter i miljöarbetet

De viktigaste drivkrafterna för frivilligt miljöarbete är kundkrav, eget engagemang och varumärkesskäl. Många små och medelstora företag (SMF) är uppbyggda av en eller ett fåtal drivna entreprenörer, som med stort personligt engagemang driver verksamheten. Ofta är avståndet mellan ledning och verksamhet kortare i ett mindre företag och därigenom finns stora möjligheter att ledningens engagemang sprids till hela verksamheten. En företagsledare i ett litet eller medelstort företag som har ett personligt engagemang för miljöfrågor har stor möjlighet att styra hela verksamheten i samma riktning och kan skapa ett företagsklimat som kan främja innovationer och miljömedvetenhet. Kundkrav är den starkaste drivkraften, vilket innebär att kunderna efterfrågar varor och tjänster som har en god miljöprestanda. Kundkraven kan exempelvis innebära att kunderna efterfrågar produkter som är tillverkade på ett mer resurseffektivt sätt, har särskilda kemikaliekrav, är tillverkade av ett återvunnet eller förnybart material eller som ställer krav på produktens prestanda under användningen. Lagar och regler kan vara viktiga för att alla företag ska uppnå samma nivå, det kan dock konstateras att krav från kunder är en av de viktigaste drivkrafterna bland små- och medelstora företag för miljöarbete.

Vad tjänar mitt företag på det här?

Det finns även en tydlig koppling mellan hållbarhetsarbete och stärkt konkurrenskraft. Vad som ingår i miljöarbetet varierar från företag och företag, beroende på vilken typ av verksamhet som bedrivs. Dock står det klart att definitionen av miljöarbete innefattar många aspekter, som till exempel klimatpåverkan, transporter, avfallshantering samt att minska energi- och resursanvändningen.

Här kommer några handfasta råd:

- Öka effektiviteten i användningen av energi och råvaror.
Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet, God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan
- Gå från jungfruliga råvaror till återanvändning och återvunna råvaror.
Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet, God bebyggd miljö

- Gå från fossil el och energi till förnybar.

Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet, Begränsad klimatpåverkan, God bebyggd miljö, Frisk luft

- Nattvandring i det egna företaget (leta slöserier när ordinarie verksamhet går på sparlåga eller är helt nedstängd) för att identifiera möjligheter för energieffektivisering.

Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet, God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan

- Om företaget har fjärrvärme ställ krav på leverantören att använda spillvärme eller förnybara bränslen.

Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet, Begränsad klimatpåverkan, God bebyggd miljö

- Designa för reparation, återvinning och ökad livslängd.

Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet, God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan

- För tillverkande företag: Undersök affärsmöjligheten i att behålla ägarskapet för företagets produkter och att sälja en tjänst som möjliggör återtag av produkten. En hörnsten i den cirkulära ekonomin som har positiv påverkan på samtliga miljömål.

Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet, kan beröra samtliga miljö kvalitetsmål

- Minska mängden avfall som genereras och öka andelen av avfallet som går till återanvändning och materialåtervinning. Ställ samma krav hela i leverantörskedjan (bland annat för att minska det marina skräpet).

Exempel på miljömål som berörs: God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan

- Minimera användningen av förpackningar och förpackningsmaterial, minska användningen av plaster.

Exempel på miljömål som berörs: God bebyggd miljö, Begränsad klimatpåverkan, Giftfri miljö, Hav i balans samt levande kust och skärgård

- Vid förvaring av kemiska ämnen och produkter förekommer läckage och spill. Därför är det viktigt att se till att eventuellt spill, inte kan skada människor, inte kan spridas till miljön och skada den, inte kan reagera med andra ämnen eller material så att det bildas farliga ämnen, gaser eller så att material kan skadas.

Några grundläggande regler för förvaring av kemikalier är;

- *Om förpackningar kan avge gaser eller ångor som är hälsofarliga, ska det utrymme där de förvaras ha fläktstyrd ventilation, som effektivt ventilerar ut ångorna och gaserna.*
- *Om det finns risk för farliga kemiska reaktioner om spill från olika förpackningar skulle uppkomma samtidigt, ska förpackningar med dessa ämnen förvaras åtskilda.*
- *Om det finns risk för läckage från förpackning och andra behållare, ska det finnas rutiner och metoder så att eventuella läckage upptäcks och åtgärdas. Invallning kan behövas för att fånga upp eventuella läckage.*
- *Ämnen som innebär stora risker, till exempel är mycket giftiga eller hälsofarliga ska förvaras oåtkomligt för obehöriga.*
- *Ha back-up system som möjliggör uppsamling av utspillda kemikalier, innan de sprids till omgivningen. Gäller även utformning så släckvatten kan samlas in och inte leds till vattenrecipient*

Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet, Giftfri miljö

- Öka effektiviteten i transporter och användningen av drivmedel, minska körsträckan (t.ex. optimering av rutter för att minska körsträckan, använd lokalproducerade material, använd produkter med lågt underhållsbehov). Om möjligt välj gärna järnväg.
Exempel på miljömål som berörs: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, God bebyggd miljö
- Minimera antalet resor genom möten via skype. Vid resor välj om möjligt kollektivtrafik, t.ex tåg.
Exempel på miljömål som berörs: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, God bebyggd miljö
- Gå från fossila drivmedel till el och de förnybara drivmedel som ger tydliga vinster även ur lokalt luftkvalitetsperspektiv.
Exempel på miljömål som berörs: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft
- Prioritera transportsätt med extra låga eller inga emissioner och välj dubbfritt samt låga motorljud. Att ha rätt lufttryck i däck höjer säkerheten, komforten och inte minst bidrar det till en lägre miljöpåverkan.
Exempel på miljömål som berörs: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, God bebyggd miljö, Giftfri miljö
- Utbilda de anställda i effektiv körteknik.
Exempel på miljömål som berörs: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, God bebyggd miljö
- Vid fartygstransport ställ krav på användning av lågsavlig olja.
Exempel på miljömål som berörs: Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft
- Använd inte mikroplaster i de varor och material som tillverkas av företaget och ställ samma krav i företagets värdekedja.
Exempel på miljömål som berörs: Giftfri miljö, Begränsad klimatpåverkan, Hav i balans samt levande kust och skärgård
- Prioritera lokalt omhändertagande av förorenat vatten, recirkulera, återanvänd, indunsta.
Exempel på miljömål som berörs: Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Grundvatten av god kvalitet, Giftfri miljö, Ingen övergödning
- Minska matsvinnet som genereras av företaget (fika, luncher, middagar med mera).
Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet
- När företaget köper kött välj närproducerat naturbeteskött eller välj vilt.
Exempel på miljömål som berörs: Ett rikt odlingslandskap, Begränsad klimatpåverkan
- Skaffa information om innehåll av miljö- och hälsofarliga ämnen i varor och material som företaget köper in för eget bruk eller för vidareförsäljning och skicka vidare informationen i distributionskedjan, till konsumenter och till avfallsledet. Välj bort varor med innehåll av särskilt farliga ämnen. Fasa ut farliga kemikalier, ämnen och produkter. Välj miljömärkt. Välj biologiskt nedbrytbara produkter.
Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet, Giftfri miljö, Grundvatten av god kvalitet
- Analysera hur råvaror, insatsvaror och processer i företagets hela leverantörs- och värdekedja, påverkar miljön till exempel genom avskogning, vattenanvändning, kemikalieanvändning, naturresurser och andra ekosystemtjänster och ta fram åtgärdsplan för hur denna påverkan kan minska.
Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet, kan beröra samtliga miljökvalitetsmål

- Ställ krav på certifierad palmolja i egen tillverkning och i inköpta produkter.
[Roundtable on Sustainable Palm Oil \(extern webbplats\)](#)

Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet

- Ställ krav på certifierad soja i egen tillverkning eller inköpta produkter.
[Responsible soy \(extern webbplats\)](#)

Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet

- Välj närproducerade träprodukter från certifierat skogsbruk, t. ex. Forest Stewardship Council -FSC eller Programme for the Endorsement of Forest Certification-PEFC. (I Sverige har FSC och PEFC -certifierade företag åtagit sig att inte avverka nyckelbiotoper samt göra minst 5 % av skogsmarken till avsättningar med naturvårdsmål).

Exempel på miljömål som berörs: Levande skogar, Ett rikt växt- och djurliv

- Analysera hur företagets användning av jordbruksprodukter påverkar avskogning i produktionsländer och sätt tydliga mål för att minska den negativa påverkan (0 nettoavskogning). Välj inte träprodukter som teak.

Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet, Begränsad klimatpåverkan, Ett rikt växt- och djurliv, Levande skogar

- Analysera vilka ekosystemtjänster som företaget tar i anspråk och integrera, där det är relevant, dessa värden i beslut som fattas i företaget.

Exempel på miljömål som berörs: Ett rikt växt- och djurliv

- Analysera om företagets produkter innehåller sällsynta jordartsmetaller. Efterfråga återvunna jordartsmetaller.

Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet

- Se till att företagets miljöåtgärder inte orsakar ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.

Exempel på miljömål som berörs: Generationsmålet

Fördelar med att jobba strukturerat och systematiskt med miljömålen och Agenda 2030 genom miljöpolicy och hållbarhetspolicy

Det finns många fördelar med att arbeta strukturerat och systematiskt med miljömålen och Agenda 2030. Här listas ett antal av dessa och hur företaget kan gå tillväga.

Förebygga risker och olyckor. EU:s miljöansvarsdirektiv syftar till att göra verksamhetsutövare som orsakar miljöskador ansvariga för samtliga konsekvenser. Det omfattar allvarliga skador på skyddade arter och deras livsmiljöer, inklusive skyddade platser, vatten inklusive grundvatten och annan mark där det kan finnas risk för människors hälsa.

I Sverige sker det årligen ca 2 000 olyckor och tillbud där kemiska ämnen som är skadliga för miljön, växt- och djurliv samt människors hälsa är inblandade. Ofta sker olyckor snabbt och oförutsägbart och de leder nästan alltid till en negativ påverkan på miljön. Effekterna kan bli både akuta och långvariga. Genom ett strukturerat och systematiskt miljöarbete, kunskap och engagemang minskar risken för olyckor och verksamheten bidrar till en hållbar miljö.

Arbeta stegvis genom att:

- Följa tillämpliga lagar och förordningar och andra krav.
- Förebygga risk för utsläpp av föroreningar och arbeta mot fastställda miljömål i verksamheten.
- Byta ut farliga kemiska produkter och sträva efter att använda miljömärkta produkter, i den mån de finns tillgängliga på marknaden samt uppfyller verksamhetens krav på egenskaper och ekonomi.
- Följa upp och ständigt förbättra miljöarbetet mot en långsiktig hållbar utveckling.

Ta fram en miljöpolicy

Syftet med en miljöpolicy är att deklarerat företagets miljöambitioner och utgöra grunden för företagets miljöarbete. Den sätter riktning med mål och åtaganden. Miljöpolicyen ska följas upp årligen i styrelsen.

En miljöpolicy är en kortfattad beskrivning av hur företaget påverkar miljön, vilka aspekter som är viktigast, tydliga mål, vem som är ansvarig inom företaget, samt hur man tänker följa upp målen. Miljöpolicyen ska göras känd i organisationen med tydligt formulerade mål så att all personal känner till innehållet i policyen och förstår hur den påverkar verksamheten och deras ansvarsområden för att kunna arbeta med att uppfylla målen.

Räcker det att göra en miljöpolicy om man vill ta samhällsansvar? En miljöpolicy visar företagets ambitioner vad gäller miljöfrågor. Ett företag påverkar sin omgivning även på annat sätt. Att ta ett samhällsansvar som företagare innebär också att man ser över sin sociala och ekonomiska påverkan, t.ex. jämställdhet, lika rättigheter och cirkulär ekonomi.

En hållbarhetspolicy utgör övergripande inriktning för ditt företags engagemang och strategi för alla områden av hållbarhet. Den sammanfattar hur företagets ambition och inställning till att arbeta med att hantera olika typer av hållbarhetsrisker det vill säga miljö, sociala och ekonomiska frågor enligt Brundtland-kommissionen eller Agenda 2030.

Identifiera de områden ni vill ha med. Låt din lägesanalys, er värdegrund, intressentdialogen och väsentlighetsanalys ligga till grund för hållbarhetspolicyen, identifiera områdena från lägesanalysen som har störst vikt och inventera era möjligheter att realisera dem. Formulera målen så att de driver ert arbete framåt. Det är absolut nödvändigt att en hållbarhetspolicy är både lätt att förstå och tydligt visar organisationens syften och mål, som i en uppdragsbeskrivning. Strukturera innehållet i policyen. Utgå från dina intressenters behov och din värdegrund och börja därifrån. Om det finns kravspecifikationer från kunder eller riktlinjer för din bransch kan det vara klokt att låta er policy spegla dem.

Vad ska en policy för hållbarhet innehålla? En hållbarhetspolicy bör beskriva hållbarhetsaspekter i affärsprocessernas olika delar, hur ni ska arbeta för att förebygga risker och hur ni hanterar saker som uppstår. Den kan omfatta era åtgärder för att visa hänsyn till miljö och naturresurser, men också ha utvecklingsmål som erkänner behov hos alla berörda parter, inklusive samhället. Det kan låta omfattande, men den behöver inte vara längre än en sida. Utöver det ekologiska perspektivet finns även sociala och ekonomiska aspekter när man pratar om hållbarhet.

Fem viktiga områden för en hållbarhetspolicy:

- Åtagande om att minska och förebygga miljöpåverkan (miljöpolicyn som beskrivs ovan)
- Åtagande om att bidra positivt till samhället och människors hälsa
- Åtagande om överensstämmelse med relevanta lagkrav
- Åtagande om att ständigt förbättra hållbarhetsprestanda
- Försäkran om att policyn kommer att implementeras och kommuniceras

Några exempel på vad du kan ha med när du skriver en policy för hållbarhet och miljö

Ekonomiskt ansvar. Ekonomiskt ansvarstagande innebär åtgärder för att trygga bolagets finansiella ställning. Det kan innebära att de finansiella resurserna sköts så att företagets framtid säkras på bästa sätt och att företaget lever upp till avkastningskrav och i och med det tar ansvar inför ägarna.

Miljöansvar. Företag i tillverkningsindustrin regleras ofta i lagstiftning, men även tjänstebaserade företag måste ta hänsyn till användning av resurser som energiförbrukning och avfallshantering. Överväg hela livscykeln för era produkter eller tjänster som du levererar, innan och efter leverans. Hur de tillverkas, under vilka former, med vilken typ av energi och hur dina kunder avyttrar dina produkter? Vad kan du göra för att förbättra?

Socialt ansvar. Att bedriva ett företag ansvarsfullt på ett sätt som kännetecknar en god samhällsmedborgare innebär bland annat att man tar hänsyn till allas hälsa och välbefinnande oberoende av om de är anställda, är underleverantörer och dess anställda, är kunder eller på annat sätt påverkas av företaget.

En hållbarhetspolicy kan även bryta ner de övergripande områdena och specificera hur ni arbetar med viktiga underområden. Det kan till exempel utveckla vissa delar.

Leverantörsansvar.

En hållbarhetspolicy kan till exempel innehålla:

Hur ni planerar och utvärderar era inköp?

Vilka krav ni ställer på era leverantörer och hur ni ser till att de efterföljs?

Hur ni uppmuntrar och främjar hållbar utveckling bland leverantörer och andra intressenter?

Exempel på socialt ansvar. En homogen organisation är mindre innovativ och mer riskbenägen. Nöjda och engagerade medarbetare bidrar till företagets utveckling och lönsamhet. En proaktiv policy går

längre än att erbjuda en bra arbetsplats och stimulerar en flexibel och mångsidig arbetsplats.

Hur arbetar ni för att säkerställa god hälsa och säkerhet på era arbetsplatser?

Hur tar ni tillvara på idéer och initiativ från era anställda?

Hur ser ni till att anställda kan balansera yrkesliv och fritid?

Hur rekryterar och attraherar ni nya talanger till ert företag?

Vilka krav ställer ni på era anställda?

Rapportering och kommunikering till intressenter

Dela och implementera din policy. Din hållbarhetspolicy är ett dialogverktyg. Den ska delas med kunder, leverantörer och andra intressenter. Bestäm också hur ni ska utveckla dokumentet så att det fortsätter vara relevant.

Publicera hållbarhetspolicyen på er hemsida. Integrera era policymål i marknadsföringsmaterial, avtal, kravspecifikationer och kommunikation till kunder.

Genom att kommunicera dina syften och mål kan du påverka andra, utveckla nya affärsrelationer eller hjälpa dig att behålla befintliga kunder.

Bakgrunden till denna vägledning

Denna vägledning tar sin utgångspunkt i och bygger vidare på material framtaget av Annika Helker Lundström i hennes uppdrag som nationell samordnare för näringslivet under åren 2015-2017. Den generella vägledningen riktad till små och medelstora företag är en del i vägledningmaterialet "Näringslivets arbete med miljömålen och Agenda 2030" som har tagits fram inom ramen för ett projekt 2018-2019 initierat av RUS (Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet) som drivs av länsstyrelserna. Förutom denna vägledning har även branschspecifika vägledningar tagits fram samt en generell vägledning riktad till myndigheter, kommuner och offentliga organisationer. I arbetet har deltagit representanter från länsstyrelserna, Karlstads kommun, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, Företagarna, Svenskt Näringsliv och regeringens tidigare miljömålssamordnare för näringslivet. Materialet är fastställt av RUS styrgrupp samt länsstyrelsernas kontaktlänsråd för miljömål. Allt material finns att tillgå på RUS hemsida: www.rus.lst.se samt även på hemsidan för Sveriges Miljömål: sverigesmiljomal.se.

Länsstyrelser och kommuner har en roll att verka för miljömålen och Agenda 2030 nås i samhället regionalt och lokalt. Företagen är central aktör om målen ska kunna nås. Ambitionen är att vägledningmaterialet ska bli till nytta för företag och myndigheter och även stimulera till nya samverkansprocesser som understödjer kunskapsöverföring och andra initiativ i länen och kommunerna.

